

*Recente evoluties binnen het
bedrijfsrevisoraat - Actua
3 december 2024*

Inhoud

- *Norm inzake de toepassing van de internationale standaarden voor kwaliteitsmanagement 1 en 2 (ISQM 1 en 2) en ISA 220 (Herzien)*
- *CSRD*
- *Nieuwe Norm Ondernemingsraad*

***Norm inzake de toepassing van de internationale
standaarden voor kwaliteitsmanagement 1 en 2
(ISQM 1 en 2) en ISA 220 (Herzien)***

ISQM

ISQM1: Internationale Standaard voor kwaliteitsmanagement in de kantoren

ISQM2: Internationale Standaard voor Kwaliteitsmanagement 2 – opdrachtgerichte beoordeling

ISA 220 (Herzien): Kwaliteitsmanagement voor een controle van financiële overzichten

Deze norm werd goedgekeurd door de Minister die gevoegd is voor Economie op 17 november 2023

ISQM

- Inwerkingtreding:
  - Opzet en implementatie: 15 december 2023
  - Voor aspecten m.b.t opdrachten opgestart na 15 december 2023
  - Evaluatie: ten laatste op 15 december 2024

ISQM

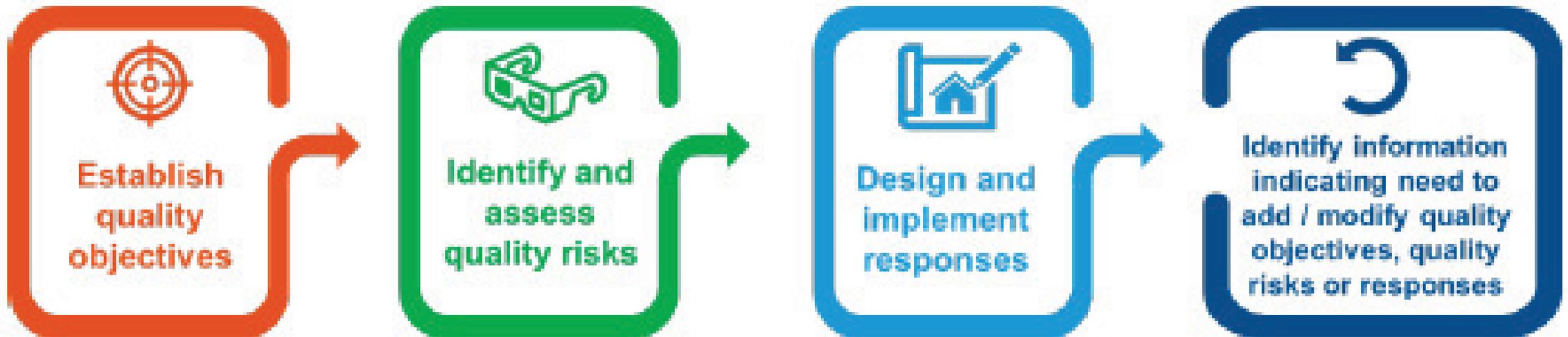
- **Fundamentele verschillen**
  - Van Quality Control naar Quality Management (ISQC naar ISQM)
    - ISQC: Procedure van kwaliteitscontrole
    - ISQM: Risk-based benadering van kwaliteitsbeheersing

- **Gevolgen**
  - Scalability: aangepast aan de kenmerken van het kantoor (grootte, complexiteit, aard...)
  - Geen standaard checklisten, maar procedures gebaseerd op risico benadering
  - Monitoring op basis van software

ISQM

- **Doelstelling**

- Opzetten, implementeren en in werking stellen van een kwaliteitsmanagementsysteem dat aan het kantoor een redelijke mate van zekerheid verschaft dat:
  - het kantoor en zijn personeel hun verantwoordelijkheden vervullen;
  - opdrachten worden uitgevoerd in overeenstemming met de standaarden;
  - de door het kantoor of opdrachtpartners uitgebrachte rapporten in de gegeven omstandigheden passend zijn;
- Consistente wijze uitvoeren van opdrachten.

ISQM 1

ISQM 1 Risico inschatting

Een systeem van kwaliteitsmanagement heeft betrekking op de volgende componenten:

- Governance en leiderschap
- Relevante ethische voorschriften;
- Aanvaarding en continuering van de opdracht
- Opdrachtuitvoering
- Middelen
- Informatie en communicatie
- Proces van monitoren en remediëren
- Het evalueren van het kwaliteitsmanagementsysteem
- Documentatie

ISQM 1 Risico inschatting

- Risico gebaseerde aanpak;
  - Aard van het kantoor
  - Uitgevoerde opdrachten

- **Component 1: Governance en leiderschap**
  - Leiderschap is verantwoordelijk voor, en legt verantwoording af over, kwaliteit;
  - Leidinggevenden geven blijk van commitment t.a.v kwaliteit;
  - Organisatiestructuur en toewijzing taken en verantwoordelijkheden / bevoegdheden;
  - Behoefte aan resources.

ISQM 1 Risico inschatting

- **Component 2 : Relevante ethische voorschriften**
  - Inzicht in relevante ethische voorschriften;
  - Nakomen van verantwoordelijkheden m.b.t relevante ethische voorschriften;
  - Ethische basisvoorschriften;
    - Functie van openbaar belang
    - Integriteit
    - Objectiviteit
    - Vakbekwaamheid en professionele zorgvuldigheid
    - Vertrouwelijkheid
    - Professionalisme
    - Onafhankelijkheid
  - Schending moet kunnen gemeld worden zonder te vrezen voor gevaar voor de eigen rechtspositie

ISQM 1 Risico inschatting

▪ Component 2: Relevante ethische voorschriften

- Inzicht in relevante ethische voorschriften;
- Nakomen van verantwoordelijkheden m.b.t relevante ethische voorschriften;
- Ethische basisvoorschriften;
  - Functie van openbaar belang
  - Integriteit
  - Objectiviteit
  - Vakbekwaamheid en professionele zorgvuldigheid
  - Vertrouwelijkheid
  - Professionalisme
  - Onafhankelijkheid
- Schending moet kunnen gemeld worden zonder te vrezen voor gevaar voor de eigen rechtspositie

ISQM 1 Risico inschatting

- **Component 3: Aanvaarding en continuering**
  - Aard en omstandigheden van de opdracht
  - Integriteit en ethische waarden van de klant
  - Vermogen om de opdracht uit te voeren
  - Verkrijgen van informatie na het aanvaarden
  - Verlening van de opdracht
  - Financiële en operationele prioriteiten van het kantoor.

ISQM 1 Risico inschatting

- **Component 4: Opdrachtuitvoering**
  - Rol opdrachtpartner
  - Door kantoor uitgevoerde opdrachten
  - Toewijzing van een team aan de opdracht
  - Consultatie – opdrachtgerichte kwaliteitscontrole
  - Archivering

ISQM 1 Risico inschatting

■ Component 5: Middelen

- Procedures personeelsbeleid (HRM)
- Technologische middelen (o.a IT toepassingen)
- Intellectuele middelen
  - Beleidslijnen
  - Procedures
  - Methodologie
  - Handleidingen
- Dienstverleners.

ISQM 1 Risico inschatting

- **Component 6: Informatie en communicatie**
  - Interne communicatie
  - Externe communicatie
    - Rollen vastleggen en documenteren
    - Klant
    - Autoriteiten

ISQM 1 Risico inschatting

- **Component 7: Proces van monitoring en remediëring**
  - Combinatie van doorlopende en periodieke monitoringactiviteiten.
  - Inspectie van opdrachten
  - Verslag jaarlijkse evaluatie van het kwaliteitsmanagementsysteem
  - Verslag van de monitoringverantwoordelijke over eventuele tekortkomingen
  - Identificatie, evaluatie, communicatie en correctie tekortkomingen
  - Identificatie en verwerking remediëring maatregelen
  - Klachten en aantijgingen

ISQM 1 Risico inschatting

- **Component 8: Het evalueren van het kwaliteitsmanagementsysteem (KMS)**
  - Jaarlijks
    - Redelijke mate van zekerheid dat de doelstelling worden bereikt
    - Behoudens aangelegenheden die verband houden met tekortkomingen die ernstig zijn, maar geen diepgaande invloed hebben op opzet, implementatie en werking van het kwaliteitsmanagementsysteem, biedt het KMS een redelijke mate van zekerheid dat...
    - Geen redelijke mate van zekerheid dat...
  - Communicatie

ISQM 2 – IS voor kwaliteitsmanagement 2

- Deze standaard geeft weer welke elementen in de beleidslijnen inzake de EQR (Engagement Quality Review) door het auditkantoor opgenomen moeten worden. Op basis van de beleidslijnen van het kantoor is het vervolgens aan de opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordelaar om te bepalen hoe dit type opdracht moet worden uitgevoerd.
- De EQR moet altijd kritisch, zorgvuldig en deskundig worden uitgevoerd.

CSRD
(Corporate Sustainability Reporting Directive)

CSRD

- Corporate Sustainability Reporting Directive
- Wetsontwerp is goedgekeurd op 28 November 2024
- Rapportering over Risico's en kansen die voortvloeien uit sociale en milieukwesties en over de impact van hun activiteiten op mens en milieu
- SCOPE:
  - “Grote” vennootschappen (of kleine genoteerde vennootschappen)
    - Overschrijden van 2 van de 3 criteria gedurende 2 opeenvolgende boekjaren;
      - Netto omzet: 50 MEUR
      - Balanstotaal: 25 MEUR
      - #VTE: 250

CSRD

- Niet van toepassing op (niet limitatief)
  - VZW en stichtingen
  - Entiteiten binnen de consolidatiekring van de overheid die niet de rechtsvorm van een vennootschap hebben;
  - ...
- Waardeketen
- Timing:
  - Genoteerde vennootschappen: van toepassing vanaf boekjaar 2024 (rapportering in 2025)
  - Andere: van toepassing vanaf boekjaar 2025 (rapportering in 2026)
- Controle: review / audit
  - Bij aanvang limited assurance
  - Later: reasonable assurance (als de markt er klaar voor is)

CSRD

Cross-Cutting Standards

ESRS 1 – General requirements

ESRS 2 – General disclosures

4 Reporting Areas

Governance (GOV)

the governance processes, controls and procedures used to monitor and manage impacts, risks and opportunities

Strategy

How the undertaking's strategy and business model(s) interact with its material impacts, risks and opportunities, including the strategy for addressing them

Impacts, risks and opportunity (IRO) management

the process(es) by which impacts, risks and opportunities are identified, assessed and managed through policies and actions

Metrics and targets

How the undertaking measures its performance, including progress towards the targets it has set

Topical Sector-agnostic Standards

Environment

ESRS

E1 Climate Change

ESRS E2

Pollution

ESRS E3

Water and marine resources

ESRS E4

Biodiversity and ecosystems

ESRS E5

Resource use and circular economy

Social

ESRS S1

Own workforce

ESRS S2

Workers in the value chain

SRS S3

Affected communities

ESRS S4

Consumers and end-users

Governance

ESRS G1

Business conduct

Coming later

Sector-specific Standards

Small and Medium Sized Entities Proportionate Standards

Norm Ondernemingsraad

CSRD

- KB van 27 november 1973 is ongewijzigd
- Nieuwe norm
  - Verduidelijkingen
  - verbetering communicatie

Bedankt!